Puu lämmittää talvella

5.3.2019

Helmikuussa uutisoitiin omakotitalojen puunpolton pienhiukkaspäästöistä ja niiden terveysvaikutuksista taajama-alueilla. Kun hiukkasia tunkeutuu asuntojen ilmastointijärjestelmiin, on kyse vakavasta asiasta.

Ilmastokeskustelujen lomassa tutkimustulosten uutisointi meni kansaan kuin häkä keskellä kylmää lämmityskautta. THL toi tutkimuksessaan kuitenkin esille, jotta asuntojen tuloilmaa voi suodattaa ja sähköisiä ilmanpuhdistimia hankkia. Lisäksi on hyvä muistaa, että polttopuukausi kestää keskimäärin marraskuulta maaliskuulle.

Kuitupuusta noin 30-senttisiksi klapeiksi pätkittyä ja halkaistua polttopuuta käytetään Suomessa runsas 5 miljoonaa kiintokuutiometriä vuodessa Työtehoseuran tilastojen mukaan. Omakotitalon lämmityksessä polttopuuta kuluu noin 10 kiintokuutiota eli noin 25 klapikuutiota vuodessa.

Kun omasta metsästä hankittu puu lämmittää omakotitaloa, ei puulämmitys aina tunnu lämmittävän kalliilla öljyllä tai sähköllä lämmittäviä naapureita. Kalevalanpäivän aattona Maaseudun Tulevaisuus uutisoi talvikauden puunkäytön kuitenkin vastaavan yhden ydinvoimalan tuottamaa energiamäärää, mikä vähentää tuontisähköä. Näin puulämmittäjät pitävät osaltaan sähköntuontia ja sen hintaa kurissa.

Puuenergia toimii mahdollisissa poikkeusoloissa

Sota-ajan jälkeen Suomessa puulämmitys oli välttämätöntä. Tuolloin ilman typpipäästöt olivat suurimmillaan. Kansalaiset tekivät ahkerasti polttopuuta mottitalkoissa. Isojen talojen metsissä tehtiin pakkohakkuita, jotta kaupunkien energiahuolto turvattiin.

Puu oli ja on poikkeusolojen polttoainetta. Tästä esimerkkinä metsäprofessori Nils Arthur Osara oli sota-aikana mm. Edwin Linkomiehen hallituksen kansanhuoltoministerinä johtaen myös ministeriönsä puu- ja polttoaineosastoa.

Sittemmin halpa öljy korvasi puulämmitystä, ja Suomesta tuli öljykamiinoiden valtakunta. Nykyisin osa sähköstä riippuvaisista energiaratkaisuista ei toimi, jos sähköä ei saisi paukkupakkasilla.

Joka kodissa tulisikin olla pakollinen puunpolttoon sopiva tulisija mahdollisten poikkeusolojen varalle. Puurakentamisen lisäämisen ohessa on tarpeen edistää vähäpäästöisillä tulisijoilla tapahtuvaa puulämmitystä.

Älkää polttako tuoretta puuta

Parhaillaan Kauhavan lämpölaitoksella poltetaan tuoretta puuta. Lehtiuutisointi on osaltaan aktivoinut kansalaisia polttamaan märkiä puita myös pientulisijoissa Kauhavan mallin innoittamina. Tuoreen hakkeen polttaminen sopii kuitenkin vain osalle kuntatason lämpölaitoksia.

Joten älkää hyvät ihmiset polttako märkiä puita pienissä tulisijoissa. Polttopuiden on oltava kuivia ja puhtaita.

Oman metsän polttopuut kannattaa tehdä itse tai teetättää ne klapeiksi alan yrittäjillä. Valmiita polttopuita kannattaa ostaa, mutta hintoja vertailemalla. Klapierän tarjouspyynnössä on tärkeää pyytää tarjous myös rahdista.

Kirjoittajat eivät ota kantaa klapien hintaan. Sen verran kuitenkin, jotta pääkaupunkiseudulla ja Lapin matkailukeskuksissa polttopuu on ollut kaikkein arvokkainta.

Risto Lauhanen
SeAMK Ruoka

Juha Viirimäki
Suomen metsäkeskus